

Manke haas

Enkele maanden geleden vond ik bij een vossenburcht aan de rand van de stad Groningen diverse prooiresten, waaronder enkele botten van hazen. Eén van deze botten, een rechter humerus (opperarm), vertoonde een opvallende afwijking. Het bot laat duidelijk zien dat dit gebroken is geweest, waarna de verschoven delen weer aan elkaar zijn gegroeid. De haas moet door de daardoor veroorzaakte verkorting van de rechter voorpoot behoorlijk mank hebben gelopen. Gezien de mate van vergroeiing en de resorptie (opname) van bot aan de uiteinden van de breuk heeft het dier echter nog geruime tijd met de verwonding weten te overleven. Uiteindelijk was een vos hem toch te snel af ...

Rob Koelman

Het vergroeide bot met daaronder een normale humerus van een haas. Foto: Rob Koelman

Grote bosmuis toch niet langs de Maas: een rectificatie.

In *Zoogdier* 11(4) wordt melding gemaakt van een braakbalvondst van twee grote bosmuizen *Apodemus flavicollis* in een partij kerkuil braakballen uit de omgeving van Geulle aan de Maas (La Haye & Ummels, 2000). De braakballen waren verzameld in januari 1999 in het kader van de VZZ Braakbalmonitoring. De vondst van twee grote bosmuizen vormde de eerste concrete aanwijzing voor het voorkomen van deze soort in Limburg buiten

de omgeving van het Vijlenerbosschen complex (Barendse, 1993; La Haye & Ummels, 2000).

In november 2005 hebben de Zoogdierenwerkgroepen van de NJN en JNM getracht om in een aantal bosgebieden rondom Geulle aan de Maas de soort te vangen met muizenvallen. Deze poging leverde echter geen grote bosmuizen op, maar ca. 50 vangsten van de gewone bosmuis *Apodemus sylvaticus* verspreid over verschillende kilometerhokken. Naar aanleiding van dit teleurstellende resultaat zijn de schedelresten van de twee grote bosmuizen opgezocht in de collectie van de VZZ en opnieuw bekeken. Bij controle bleek dat de resten eerder verkeerd waren gedetermineerd. De schedels bleken op basis van de schedelmaten (kiezenrij bovenkaak en de lengte van de onderkaak) onmiskenbaar van gewone bosmuizen te zijn. Daardoor is het bekende verspreidingsgebied van de grote bosmuis in Limburg weer beperkt tot het Vijlenerbosschen-complex en de Eyserbossen ten noorden van dit gebied. De losse waarnemingen ten westen van de Geul (zie Bitter, 1996 voor een overzicht) verdienen een nadere onderbouwing, want vooralsnog ontbreken voor deze waarnemingen controleerbare bewijzen.

Verder lezen?

- Barendse, R., 1993. Muizen in het zuidoosten van Zuid-Limburg. *De Bosmuis* 31 (2): 23-72.
- Bitter, R. 1996. Toch niet zeldzaam? Grote bosmuis in Zuid-Limburg. *Zoogdier* 7 (1): 14-18.
- La Haye, M. & J. Ummels 2000. Braakbalvondst grote bosmuis langs de Maas. *Zoogdier* 11 (4): 27.

*Maurice La Haye & Johannes Regelink
Daalseweg 314
6523 CE Nijmegen*

WAARNEMINGEN

In de lezersenquête dit voorjaar heeft U massaal aangegeven om meer artikelen in deze rubriek te willen lezen. Geef uw interessante waarnemingen door en help zo de redactie om uw lezerswens in vervulling te laten gaan.